

Ane Elordi, Korrika-ren koordinatzailea

“Bakoitza gure ezberdintasunetatik, baina batzen gaituena euskara da”

Korrika, euskararen aldeko ekitaldi erraldoiena, iristear dago, eta Ane Elordi (Zornotza, 1991) dugu antolaketa-lan izugarri honen koordinatzaile. Bileraz bilera dabilen honetan, hizketarako tarte bat eskaini digu eta, besteak beste, Korrikak Euskal Herriarentzat, nahiz AEK berarentzat, zer esan nahi duen jardun dugu.

 CIRA CRESPO DOS POR DOS

2022an hautatu zintuzten koordinatzaile. Zer esan nahi du horrek?

Horrek esan nahi du, aurrerantzean, eta dena ondo bidean, datozen lau Korrika aldien koordinatzailea izango naizela. Ni irakaslea naiz Arratian [Bizkaia], eta komunikazio arloan ere ibilia naiz, baina koordinatzaile ardura hartu ondoren lanak bestelakoak dira. Korrika urteak ehuneko ehuna eskatzen du, eta aritu behar izaten da nazio mailako antolaketan, mahai nazionaleko batzordea gidatzen, kanpora begira Korrikaren gaineko informazioa helarazten, eta eragileekin harremanetan.

Zer moduz zabilta oraingoz?

Oraingoz, ondo. Nik beti esan izan dut Korrikari jendarteak oso harrera ona egiten diola eta, halaxe, zoazen lekura, giro atsegina aurkitzen duzu.

Kontatu pixka bat zein den zure hizkuntza biografia, zure harremana euskararekin...

Aita jaiotzez amerikarra daukat, aitonamonak euskaldunak, baina Amerike-

tara lanera joandakoak. Han jaio zen nire aita, eta 18 urterekin Euskal Herri-
ra bueltatu ziren; orduan ezagutu zuen nire ama. Nire ama ez zen euskalduna, euskaltegian euskaldundua da. Beraz, beraien harremana euskaraz eta gaztelaniaz izan da, bietara. Gero, bai nire ahizpari bai niri euskaraz egin izan digute. Sarritan, inguruak esan izan digu: "Jo, eta zure aita, amerikarra izanda, eta ingelesa zergatik ez?". Bada, berez, gu euskaldunak garelako. Ikasketa guztiak euskaraz egin ahal izan ditut, eta egia da egunerokotasunean ere euskaraz bizitzeko aukera daukadala, baina ni zornotzarra naiz, eta gure herria erdalduna da... Hau da gure errealitatea.

Eta noiz hasi zinen hizkuntzaz interesatzen?

Interesa beti izan dut. Unibertsitateko ikasketak aukeratu behar nituenean, Euskal Filologia egin nahi nuen, baina etxean esan zidaten, "hori gero zertarako? Liburu bat idatzi nahi dozu?". Eta nik esan nuen, ba, ez dakit... Eta orduan kazetaritza aukeratu nuen, eta oso gustura egin nuen. Gero, AEKn sartu ondo-

ren, euskara irakasle aritu naiz, eta oso gustuko dut. Uste dut oso garrantzitsua dela komunikazio mundutik egiten den ekarpena irakasle izateko; bai, hizkuntza kontrolatu behar duzu, baina zelan irakatsi?

Gogoan duzu zure lehenengo Korrika?

Bai, zerbait. Ez dakit lehenengoa izan zen... Gogoan dut gauz zela, 10-12 urte izango nituen, eta oso berandu zetorren, ordubeteko atzerapenarekin, eta nola egon ginen tabernan zain, kanpoan euria ari zuela...

Eta zein duzu oroipen hunkigarriena?

21. edizioan furgonetako taldearen parte izan nintzen eta handik ikusi nuen beste errealitate bat, ordura arte ikusi gabekoa. Zeren eta gu, Bizkaian, lurralde oso populatuan gaude, eta jende masa bat ikusten duzu aurrera egin ahala, baina, adibidez, gauz, edo aste barruan, Araban edo Nafarroan ez dago hainbeste jende, baina bertan dagoen jendearen konpromisoa, agian, handiagoa da.

“Guk behar dugu ezer ez dakienarentzat hasierako maila doan izatea, euskalduntzeko bide osoa egin behar duen jendearentzat, batez ere”.

Berezia da adibidez, Gorbeia aldetik, edo Nafarroako Pirinioetatik pasatzea. Edo, badaude momentuak ere, lekukoa pertsona jakin batek hartzen duenean, edo omenaldiak egiten direnean...

Hiriak mugitzen duen masa beharrezkoa da: hemen euskaraz bizi nahi dugu eta hiriak kolapsatzera gatoz. Baina hirietatik kanpo dagoen errealitatea ere oso gogoan izan behar da.

Zuk leku askotatik bizi izan duzu Korrika, ezta? Zuretzat, Korrika bizitzeko zein da onena?

Furgoneta barruan. Streamingez jarraitzea bezala da; denbora guztian han daukazu jendea, sartu eta irten, eta gidari zaren momentua, ez duzu lekukoa ikusten, baina bai jendea, mundu guztia zain, pozik, irrikaz parte hartzeko... karrera bera da. Guk esaten dugu orain gauza asko antolatzen direla Korrikaren inguruan, korrika kulturala dela, korrika txikia dela, baina lasterketa bera, gau eta egunez ez gelditzea... hori da onena.

Esaten duzunaren ildotik, Korrikaren inguruan beste gauza

“Sarritan, inguruak esan izan digu: ‘Jo, eta zure aita, amerikarra izanda, ingelesez zergatik ez?’. Bada, berez, gu euskaldunak garelako”

pila bat antolatzen dira, Korrika kulturala, adibidez...

Bai, Korrika kulturala Korrikaren atal bat da, berez. Euskal Herriko toki askotan ez zegoen euskarazko kultur programaziorik, orduan, AEKn pentsatu genuen Korrikari jendeak egiten dion ekarpena eskertzeko opari gisa euskarazko kultura programatzea; horregatik saiatzen gara ertzetan ere, periferian, programazio kulturala bermatzen. Horri lotuta aurkeztu genuen azken edizioan

3.000 euroko sorkuntza-beka, eta hortik Badon proiektua, edizio honetan kultur ekitaldi nagusia.

Nola definituko zenioke atzerritar bati Korrika?

Definitzekotan, horrela definituko nuke: gaur egun, Euskal Herrian, euskararen aldeko ekimen erraldoiena da, eta euskal herritarrak batzen gaituena. Korrikak lortu du alderdi politiko, sindikatu eta eragile askotarikoak euskararen inguruan batzea, eta hori da egin behar duguna. Gure hizkuntza euskara bada, eta euskarak ez bagaitu batzen, eta ez bagara ados jartzen horretan, politika gutxi dago egiteko.

Kanpokoei adieraziko nieke, baita ere, Korrika ez dela gelditzen, hamabi egunetan ez garela gelditzen, eta gure muga bakarra euskararen muga dela.

Korrikan euskararen metafora moduko bat ikusten dut... Zentzu horretan, euskarak eta Korrikak, biek egiten diote abegi ona jende desberdinari, ezta?

Bai, eta aurtengo leloarekin ere, hori azpimarratu nahi izan dugu. Harro herri, bakoitza garen modukoak, bakoitza bere ekarpena eginez, zein bere iritzi, kolore eta jatorriarekin, baina euskarak batzen gaitu.

Kontatu zer esan nahi duen zuentzat Harro herri leloak.

Alde batetik, harrotasuna. Gure hizkuntza gutxiagotua dagoenez, sarritan, konplexuz bizi gara. Bada, guk erabaki dugu euskaraz biziko garela, eta harro. Uste dugu Harro herri-rekin norbanako identitatea konfirmatzen dela. Euskarak egiten gaitu euskaldun, hizkuntzak berak, eta harro gaude euskaraz bizi nahi dugulako. Eta aldi berean, lehen esandakoa, bakoitza gure ezberdintasunetatik, baina batzen gaituena euskara da. Eta herri hori sortzeko deia da leloa.

Zuk esaten duzu, "Korrika jaia bai, baina jai aldarrikatzailea".

Zer aldarrikatu nahi duzue?

Sarri Korrika hain da emozionala, eta euforia hori, poztasun hori hain da betegarria, batzuetan ahaztu egiten dugu zergatik ari garen. Lehenengo Korrikatik 44 urte pasatu badira ere, helburuak ez dira aldatu. Kontzientziazio lana oraindik egiteko dago. Bai, D eredu hor dago, adibidez, baina argi dago zeozerk huts egiten duela euskalduntzeari dagokionez. Badugu horretan ere lana.

Ibilbidea adosteko prozesua nolakoa da?

Urtarrilaren 11n atera genuen ibilbidea; lanketa handia eskatzen digu. Etxe barruan adostuta daukagu, Gipuzkoan amaitu zenez, Gipuzkoari dagokiola hastea. Amaierak txandakatu egiten dira, eta kasu honetan Baionan bukatuko da. Amaiera eta hasiera erabaki ondoren, ibilbidea zehazten da, irizpide hauekin: AEKren euskaltegiak ditugun herri guztiak zapalduko ditugula, hiriburu guztiak, eta zazpi probintziak. Hori guztia, eta beste gauza batzuk kontuan izanda, hilabetetako lana da.

Akatsik izaten da?

Bai, beti. Ibilbidea marraztea ez da zaila, baina gero, zer daukazu? Adibidez, guk trafikoko baimenak sei hilabete lehenago eskatzen ditugu, baina oraindik ez dakit ezer, erantzunik ez dut jaso. Eta badira momentuan sortzen diren kontuak... Azken edizioan elurtea izan genuen, eta inoiz ibaia bere ubidetik irten izana ere gertatu da.

“Gure hizkuntza euskara bada, eta euskarak ez bagaitu batzen, eta ez bagara ados jartzen horretan, politika gutxi dago egiteko”

Bi furgoneta ditugu, aurrean doana ez da inoiz gelditzen, gasolina biltegia ere goian darama; atzekoa, berriz, bai, gelditzen da. Aurrekoa matxuratuz gero, atzekoa pasatzen da aurrera. Mantenu lanak egiteko lau laguneko taldea izaten da bide osoan.

Ba al da Korrikari hain harrera ederra egiten ez dion lekurik?

Beti esaten dut gaur egun Korrikak, nolabait, goia jo duela. Eragileei dagokio-

nez ere bai, mundu guztiak nahi du Korrikarekin bat egin eta argazkian atera. Apur bat erakusleihu bihurtu da. Baina duela urte batzuk hau ez zen honela, eta boikota ere jaso izan dugu. Hasierak oso zailak izan ziren, baina aurrera atera zen eta nik uste dut gaur egun asmatu dugula Korrika guztiontzat egiten, eta guztiak ongi hartuak direla sentiarazten. Eta hala da, euskarak guztion beharra daukalako, eta hor batu behar gara.

Abiarazi, AEK-ko langileok abiarazten duzue, baina gero boluntario asko daude.

Zenbatu duzue noizbait zenbat jende mobilizatzen den?

600 kide inguru gara AEKn, hori da gure oinarria. Horretaz gain, herri bakoitzean sortzen dira Korrika batzordeak, bertako eragileekin, udaletatik bultzatuta batzuetan, edo AEK-ko kideek deituta, baina ezin da jakin. Jendea korrika egitera batzen da, gero badoaz, itzultzen dira... kontaketa zaila da. Donostian amaitu zen azken edizioan, adibidez, 80.000 lagun inguru bildu ziren. Zuzenean edo zeharka, Euskal Herriaren zati handi batek hartzen du parte.

AEK finantzatzeko iturri garrantzitsua da Korrika.

Bai, AEK-k Korrika barik ezin du aurrera egin ekonomikoki. EAEn, Nafarroan, eta Ipar Euskal Herrian, hiruretan, egiten dugu lan, eta adostuta daukagu baldintza berdinetan egingo dugula lan, baina leku guztietan diru-laguntzak ez dira berdinak, eta Korrikari esker parekatzen dugu hori guztia.

Zein dira AEK euskaltegiaren helburuak?

AEKren helburua da euskaraz eroso bizi ahal izatea. Euskaraz bizi nahi dut

“Euskaraz bizi nahi dut leloa ondo dago, bai, baina eroso bizi nahi dut, eta ez lubaki batean egongo bagina bezala”

leloa ondo dago, bai, baina eroso bizi nahi dut, eta ez lubaki batean egongo bagina bezala. AEK-k eroso bizitzea bermatu nahi du.

Eta nola egiten duzue? Zenbat jenderi ematen dizkiozue eskolak?

Gaur egun, 10.000 ikasle inguru dauzkagu. Aholkularitza zerbitzua ere badaukagu, Euskal Herri osoan. Irakurketa positiboa egiten dugu, baina badakigu

hizkuntza politika hobeak behar ditugula; adibidez, benetako doakotasuna.

Zeren eta euskaraz ikastea doakoa dela esaten da, baina ez da horrela, ikasleek dirua aurrerratu behar dute. Azterketa gaituz gero itzultzen zaie dirua. Orduan, euskalduntzearen prozesua, soilik azterketetara bideratu behar dugu? Ikasleak, lehen, benetan euskaldundu nahi zutelako etortzen ziren, euskara ikastera, euskaraz bizitzera, kulturaz interesa zutela. Gaur egun, ordea, dena da "eman papera".

Doakotasunari dagokionez, ba al dago aurrerapenik?

Bai. Aurten, adibidez, lerro berri bat atera da, 20 euroko matrikularen truke 16-18 urte bitartekoek C1 titulua eskuratzeko aukera ematen duena, eta oso emaitza ona izan du, jende asko gerturatu da. Baina guk behar dugu ezer ez dakienarentzat hasierako maila doan izatea, euskalduntzeko bide osoa egin behar duen jendearentzat, batez ere. ●

23.Korrikan

zure herriko kilometroa ikusi nahi duzu?

www.hamaika.eus/23korrika

Sartu eta egin erreserba

Bideoa bidaliko dizugu prest dagoenean!

